МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет імені Івана Франка

Економічний факультет

Кафедра економіки підприємства

Затверджено
на засіданні кафедри економіки підприємства економічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2026 р.)

Завідувач кафедри

проф. Світлана УРБА

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни «УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»,

що викладається в межах ОПП «Бізнес-адміністрування»

другого рівня вищої освіти для здобувачів

спеціальності «Менеджмент»

Львів-2026

Назва дисципліни	Управлінський облік
Адреса викладання дисципліни	79000, Україна, м. Львів, пр. Свободи, 18, економічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет Кафедра економіки підприємства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	D «Бізнес, адміністрування та право», D3 «Менеджмент»
Викладач дисципліни	Пилипенко Соломія Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства
Контактна інформація викладачів	https://econom.lnu.edu.ua/employee/pylypenko-solomiia-mykolaivna E-mail: solomiia.pylypenko@lnu.edu.ua тел. (032) 239 40 25
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (або на онлайн платформі – Zoom) за попередньою домовленістю з викладачем. Кафедра економіки підприємства, кім. 117, пр. Свободи, 18, м. Львів
Сторінка дисципліни	https://econom.lnu.edu.ua/course/upravlinskyy-oblik
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Управлінський облік» є нормативною дисципліною другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності D3 «Менеджмент» для освітньої програми «Бізнес-адміністрування». Викладається у І семестрі в обсязі 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Коротка анотація дисципліни	Навчальний курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам освітнього процесу необхідні знання з організації та методики управлінського обліку
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Управлінський облік» є формування у здобувачів системи знань з організації та методики управлінського обліку й механізму використання інформації, що формується в його системі, в процесі прийняття управлінських рішень. Основними завданнями дисципліни «Управлінський облік» є розкриття принципів і методів управлінського обліку, його місця і ролі в управлінні діяльністю підприємства, формування вмінь застосовувати відповідні методи і прийоми у процесі обліку для підготовки інформації, необхідної менеджерам для прийняття ефективних управлінських рішень; формування навичок аналізу витрат і результатів діяльності підприємства; формування навичок бюджетування та контролю діяльності підприємства; формування вмінь організовувати облік і контроль за центрами відповідальності та складати внутрішню управлінську звітність
Література для вивчення дисципліни	**Базова література:** 1. Брадул О., Шепелюк В. Управлінський облік: навч.-практ. посіб. для самост. вивч. дисц. К.: Кондор, 2017. С. 352. 2. Вдовічен А.А., Маначинська Ю.А., Багрій К.Л., Євдощак В.І., Рилєєв С.І., Мустеца І.В. Управлінський облік: навч. посіб. Чернівці: Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ, 2022. 230 с. 3. Гуцаленко Л. Управлінський облік: навч посіб. К.: ЦНЛ. 2020. 370 с.

4. Задорожний З.-М.В., Муравський В.В., Семанюк В.З., Омецінська І.Я. Управлінський облік: навч. посіб. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2023. 293 с.
5. Корецький М.Х., Дацій Н.В., Пельтек Л.В. Управлінський облік: навч. посіб. К: Центр навчальної літератури, 2017. 296 с.
6. Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. Управлінський облік: підручн. К.: ЦНЛ. 2023. 792 с.
7. Шевців Л.Ю. Управлінський облік: навч. посіб. Львів: Растр-7, 2022. 642 с.

Додаткова література:

8. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text
9. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ МФУ від 30.11.1999 р. № 291. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text
10. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку: Міністерство фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1
11. Про затвердження Методичних рекомендацій з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості. Наказ Міністерства промислової політики України від 09.07.2007 р. № 373. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0373581-07#Text
12. Банера Н., Демко І., Пилипенко С. ESG-орієнтоване фінансове управління: інтеграція управлінського обліку та корпоративних механізмів контролю. *Грааль науки*. 2026. № 67.
13. Демко І., Банера Н., Пилипенко С. Модель прийняття управлінських рішень на основі фінансової та управлінської звітності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2026. № 83.
14. Пилипенко С., Банера Н., Демко І. Бюджетування як інструмент управлінського обліку в системі фінансового управління та прийняття управлінських рішень. *Сталий розвиток економіки*. 2026. № 1 (58). С. 306-312.
15. Пилипенко С.М. Впровадження управлінського обліку на підприємстві: виклики, шляхи подолання та перспективи використання бізнес-аналітики. *Причорноморські економічні студії*. 2026. № 97. С. 138-143.
16. Пилипів Н.І., Максимів Ю.В., П'ятничук І.Д. Управлінський облік: навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни. Івано-Франківськ, 2018. 380 с
17. Скрипник С., Костенко Ю., Курей О. Управлінський облік на підприємствах України в умовах кризових явищ. *Економіка та суспільство*, 2023. Вип. 49.
18. Управлінський облік. Збірник задач: навчальний посібник / Д.А. Горовий, Т.В. Давидюк, С.М. Кравченко, О.В. Манойленко. Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2018. 400 с.
19. Управлінський облік: приклади, задачі, тести: навч. посіб. / З.-М.В. Задорожний, І.Я. Омецінська, Л.Т. Богуцька. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2020. 211 с.
20. Heley L., Pylypenko S., Banera, N. Innovative approaches in management accounting: digital tools to improve financial efficiency of

	enterprise activities. *Economics of Systems Development*. 2025. Vol. 7(2). P. 173-179. **Інформаційні ресурси:** 1. http://rada.gov.ua/- Офіційний сайт Верховної Ради України 2. http://www.kmu.gov.ua/- Офіційний сайт Кабінету Міністрів України 3. https://minfin.gov.ua/- Офіційний сайт Міністерства фінансів України 4. https://tax.gov.ua/- Офіційний сайт Державної податкової служби України 5. http://www.ukrstat.gov.ua - Офіційний сайт Державної служби статистики України 6. http://data.gov.ua/ - Єдиний державний веб-портал відкритих даних
Тривалість курсу	Один семестр
Обсяг курсу	Загальний обсяг курсу – 120 годин (4 кредити): - на денній формі здобуття освіти: 48 години аудиторних занять, з них лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год. і 72 години самостійної роботи - на заочній формі здобуття освіти: 20 годин аудиторних занять, з них лекції – 12 год., практичні заняття – 8 год. і 100 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення курсу студент повинен: *знати:* - теоретичні основи організації управлінського обліку, його сутність, функції та завдання; - суть поняття «витрати» та характер поведінки витрат при змінах обсягу діяльності підприємства; - класифікацію витрат з метою прийняття управлінських рішень і контролю за виконанням завдань в процесі бізнес-адміністрування; - сутність собівартості та методи обліку витрат й калькулювання; - порядок обліку і калькулювання собівартості за повними, змінними і нормативними витратами; - суть аналізу взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку та припущення, які є в його основі; - теоретичні основи бюджетування – суть та класифікацію бюджетів; *вміти:* - використовувати теоретичні знання щодо ведення управлінського обліку з врахуванням технологічних і організаційних особливостей підприємств та організовувати управлінський облік на підприємстві за центрами відповідальності; - застосовувати методи визначення функції витрат; - застосовувати на практиці методику відображення в управлінському обліку витрат; - формувати собівартість продукції, виходячи із потреб управління; - застосувати сучасні методи обліку витрат та калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг); - здійснювати калькулювання собівартості продукції за видами діяльності (АВС-метод); - застосовувати на практиці аналітичні та контрольні можливості системи «директ-костинг»; - визначати точку беззбитковості різними методами та розраховувати обсяг діяльності, необхідний для досягнення запланованого прибутку;

	- використовувати аналіз «витрати – обсяг – прибуток» у процесі прийняття рішень; - формувати бюджет продажу, бюджет виробництва, бюджет придбання і використання матеріалів, бюджет трудових витрат, бюджет загальновиробничих витрат, бюджет адміністративних витрат і витрат на збут; - здійснювати контроль за виконанням бюджетів. У результаті вивчення дисципліни студент набуває: Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог. Загальні компетентності: ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Спеціальні (фахові) компетентності: СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації. СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію. СК13. Здатність забезпечувати фінансову стійкість бізнесу за невизначених умов та ризиків. Програмні результати навчання: ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення. ПРН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу). ПРН 16. Забезпечувати фінансову стійкість бізнесу за невизначених умов та ризиків.
Ключові слова	Управлінський облік, витрати, калькулювання, прибуток, прогнозування, управління, бюджетування, центр відповідальності, внутрішня (управлінська) звітність
Формат курсу	Денний / заочний
Теми	Тема 1. Теоретичні основи організації управлінського обліку Тема 2. Класифікація і поведінка витрат Тема 3. Методи обліку і калькулювання витрат Тема 4. Облік і калькулювання за повними витратами Тема 5. Облік і калькулювання за змінними витратами. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами Тема 6. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку Тема 7. Бюджетування і контроль Тема 8. Облік і контроль за центрами відповідальності та внутрішня звітність
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру
Пререквізити	Загальні та фахові знання, отримані на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти («Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік і оподаткування» «Управління витратами»)

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватись під час викладання курсу	Основними методами навчання, що використовуються в процесі викладання навчальної дисципліни «Управлінський облік» є: - метод передачі і сприйняття навчальної інформації, формування професійного мислення та управлінського світогляду (лекції, мультимедійні презентації); - метод практичного засвоєння навчального матеріалу з метою формування професійних умінь і практичних навичок (практичні заняття, розв'язання ситуаційних завдань); - метод розвитку навичок командної роботи та співпраці з метою застосування їх у практичних ситуаціях (робота в малих групах, командна робота, дискусії, презентація результатів виконаних завдань); - метод самостійного засвоєння студентами навчального матеріалу з метою конкретизації й поглиблення базових знань, необхідних умінь та практичних навичок (самостійна робота, опрацювання базової та додаткової літератури, в тому числі нормативно-правових актів, підготовка доповідей, презентацій, виконання індивідуального завдання); - метод поточного і підсумкового контролю знань (поточне оцінювання, виконання модульних робіт за тематикою лекційних та практичних занять); - електронні матеріали з відповідного курсу та інших пов'язаних курсів у системі Moodle
Необхідне обладнання	Вивчення курсу «Управлінський облік» потребує навчальну аудиторію, обладнану мультимедійним проєктором, екраном, ноутбуком (або персональним комп'ютером), з доступом до мережі Інтернет; використання загальновживаних програмних продуктів та операційних систем (Microsoft Office, електронна пошта, платформи електронного навчання Moodle, платформи для відеоконференцзв'язку Microsoft Teams і Zoom)
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: - практичні заняття – 40% семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 40 балів; - модулі – 40% семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 40 балів; - індивідуальне завдання – 20% семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 20 балів. Підсумкова максимальна кількість – 100 балів. Отримання сертифіката здобувачем про проходження онлайн курсу, тренінгу, вебінару (офлайн чи онлайн – на платформах Prometheus, EY та інщих) з дисципліни в рамках неформальної освіти, дає змогу для перезарахування балів з окремих тем. Здобувачі, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт за темами дисципліни і досягли значних результатів можуть отримати додаткові бали до результатів поточного контролю (10 балів). Самостійна робота складається з питань, що виносяться на самостійне опрацювання і оцінюються під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті, та виконання комплексного індивідуального завдання кожним здобувачем, яке оцінюється 20 балів

Критерії оцінювання знань студентів	Максимальна кількість балів
1. Поточна успішність за участь у практичних заняттях (середнє арифметичне оцінок за відповіді та виконання практичних завдань по 5 балів із подальшим переведенням у 40-бальну шкалу)	
Критерії оцінювання	**40 балів**
студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.	**5**
студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.	**4**
студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.	**3**
студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.	**2**
студент не володіє матеріалом.	**0**
2. Модульний контроль (2 модулі по 20 балів кожний)	
Критерії оцінювання	**40 балів**
1. Перший рівень (15 завдань) – завдання із вибором відповіді – тестові завдання. Завдання із вибором відповіді вважається виконаним правильно, якщо в картці тестування записана правильна відповідь. За кожне правильно виконане завдання виставляється ***1 бал (максимально 15 × 1 = 15 балів).*** **2. Другий рівень (2 завдання) – завдання з короткою відповіддю.** Завдання з короткою відповіддю вважається виконаним правильно, якщо студент дав вірні визначення, класифікації, тлумачення, точні характеристики. За кожне правильно виконане завдання студенту виставляється ***2,5 бали (максимально 2 × 2,5 = 5 балів).***	
3. Індивідуальна робота студента (індивідуальне завдання)	
Критерії оцінювання	**20 балів**
робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі	**16-20**
робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог	**11-15**
робота виконана частково, але не захищена, з порушенням термінів або вимог	**1-10**
робота не виконана	**0**
4. Залік	
Семестровий залік як форма підсумкового контролю є обов'язковим для всіх студентів. Залік оформляється за результатами поточної успішності студента. Результат заліку залежить від загальної кількості набраних балів. **Оцінка за залік є остаточною.**	

Письмові роботи. Студенти виконують індивідуальне письмове завдання.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної

<table>
<tr>
<td></td>
<td>недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.
Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.
Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.
Політика виставлення балів. Враховуються результати виконання практичних, модульних та індивідуальних завдань, активність студента під час практичних занять, своєчасність виконання та подання робіт, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі пропуску занять студент зобов'язаний відпрацювати пропущений матеріал у встановленому порядку. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших електронних пристроїв під час занять допускається лише з навчальною метою. Списування, плагіат, фабрикування результатів, використання несанкціонованих джерел інформації під час контролю знань, а також несвоєчасне виконання завдань можуть вплинути на результати оцінювання.
Шкала оцінювання: національна та ECTS
<table>
<tr><td rowspan="2">СУМА БАЛІВ</td><td rowspan="2">ОЦІНКА ECTS</td><td colspan="2">ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ</td></tr>
<tr><td>екзамен</td><td>залік</td></tr>
<tr><td>90 -100</td><td>A</td><td>відмінно</td><td rowspan="5">зараховано</td></tr>
<tr><td>81- 89</td><td>B</td><td rowspan="2">добре</td></tr>
<tr><td>71- 80</td><td>C</td></tr>
<tr><td>61- 70</td><td>D</td><td rowspan="2">задовільно</td></tr>
<tr><td>51- 60</td><td>E</td></tr>
<tr><td>21- 50</td><td>FX</td><td rowspan="2">незадовільно</td><td rowspan="2">не зараховано</td></tr>
<tr><td>0 - 20</td><td>F</td></tr>
</table>
</td>
</tr>
<tr>
<td>Питання для контролю</td>
<td>1. Сутність управлінського обліку та його роль в процесі управління.
2. Предмет, метод та завдання управлінського обліку.
3. Принципи та функції управлінського обліку.
4. Порівняльна характеристика фінансового та управлінського обліку як складових облікової системи підприємства.
5. Організація управлінського обліку на підприємстві.
6. Управлінський облік в системі рахунків (інтегрована та автономна системи).
7. Суть витрат та їх роль в управлінському обліку.
8. Класифікація витрат підприємства згідно вимог законодавства.
9. Мета і напрями класифікації витрат в управлінському обліку.
10. Моделі поведінки витрат.
11. Визначення функції витрат.
12. Склад витрат виробництва та їх облік.
13. Суть собівартості та завдання калькулювання собівартості продукції.
14. Об’єкти обліку та об’єкти калькулювання.</td>
</tr>
</table>

	15. Види собівартості. 16. Розподіл непрямих витрат. 17. Класифікація методів обліку витрат на виробництво. 18. Особливості системи обліку та калькулювання собівартості продукції за повними витратами. 19. Позамовний метод обліку витрат і калькулювання собівартості продукції. 20. Попроцесний метод обліку витрат і калькулювання собівартості продукції. 21. Попередільний метод обліку витрат і калькулювання собівартості продукції. 22. Суть калькулювання собівартості продукції за видами діяльності (АВС-метод, пооопераційний метод калькулювання). 23. Зведений облік витрат на виробництво і складання звітної калькуляції собівартості продукції (робіт, послуг). 24. Особливості системи обліку та калькулювання за змінними (неповними) витратами. 25. Порядок формування собівартості за методом «директ-костинг». 26. Організація нормативного методу обліку витрат і калькулювання собівартості продукції. 27. Методи виявлення відхилень від норм матеріальних витрат. 28. Система «стандарт-кост» – особливості обліку витрат і калькулювання собівартості та переваги їх використання. Аналіз відхилень від нормативів та їх впливу на прибуток. 29. Мета аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток». 30. Визначення точки беззбитковості. Методи аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток». 31. Поріг рентабельності та маржинальний запас міцності. 32. Застосування методу «витрати – обсяг – прибуток» для визначення бажаного рівня обсягу реалізації і прибутку. 33. Сутність бюджетування і види бюджетів (кошторисів), що складаються на підприємстві. 34. Порядок складання та взаємоузгодження бюджетів. 35. Контроль за виконанням бюджетів та аналіз відхилень. 36. Центри відповідальності та необхідність децентралізації управління. 37. Облік і контроль витрат і доходів за центрами відповідальності. 38. Типи центрів відповідальності. 39. Внутрішня звітність. 40. Трансфертне ціноутворення.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенні дисципліни «Управлінський облік»

СХЕМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Дисципліна: ***Управлінський облік***
Обсяг: 4 кредити, 1 семестр (120 годин: 32 год. лекції, 16 год. практичні, 72 год. самостійна робота)
Форма підсумкового контролю: залік

Тиж. / дата / год	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота	Матеріали	Література. *** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
Перший-другий тиждень (4 год.)	**Тема 1. Теоретичні основи організації управлінського обліку** 1. Сутність управлінського обліку та його роль у процесі. 2. Предмет, метод та завдання управлінського обліку. 3. Принципи та функції управлінського обліку. 4. Порівняльна характеристика фінансового та управлінського обліку як складових облікової системи підприємства. 5. Організація управлінського обліку на підприємстві. 6. Сучасні інформаційно-аналітичні інструменти та цифрові технології в управлінському обліку.	Лекція	Презентація, навчально-методичні матеріали	Основна література: 1,2,3,4,5,6,7 Додаткова література: 8,13,15,20 Інформаційні ресурси: 1	Підготовка до аудиторних занять (опрацювання лекційного матеріалу; вивчення питань, що передбачені для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до практичних занять; підготовка до опитування та інших форм поточного контролю), 9 год.	Згідно з розкладом
Другий тиждень (2 год.)	**Тема 1. Теоретичні основи організації управлінського обліку** Сутність управлінського обліку та його роль в процесі управління. Етапи розвитку управлінського обліку. Предмет, метод та завдання управлінського обліку. Принципи та функції управлінського обліку. Порівняльна характеристика фінансового та управлінського обліку як складових облікової системи підприємства. Організація управлінського обліку на підприємстві. Управлінський облік в	Практичне заняття Самостійна робота		Основна література: 1,2,3,4,5,6,7 Додаткова література: 8,10, 13,15,20 Інформаційні ресурси: 1		Згідно з розкладом

	системі рахунків. Сучасні інформаційно-аналітичні інструменти та цифрові технології в управлінському обліку.					
Третій-четвертий тиждень (4 год.)	**Тема 2. Класифікація і поведінка витрат** 1. Суть витрат та їх роль в управлінському обліку. 2. Класифікація витрат підприємства згідно вимог законодавства. 3. Мета і напрями класифікації витрат в управлінському обліку. 4. Моделі поведінки витрат. 5. Визначення функції витрат.	Лекція	Презентація, навчально-методичні матеріали	Основна література: 1,2,3,4,5,6,7 Додаткова література: 10 Інформаційні ресурси: 1	Підготовка до аудиторних занять (опрацювання лекційного матеріалу; вивчення питань, що передбачені для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до практичних занять; підготовка до опитування та інших форм поточного контролю), 9 год.	Згідно з розкладом
Четвертий тиждень (2 год.)	**Тема 2. Класифікація і поведінка витрат** Суть витрат та їх роль в управлінському обліку. Класифікація витрат підприємства згідно вимог законодавства. Групування витрат за калькуляційними статтями. Мета і напрями класифікації витрат в управлінському обліку. Моделі поведінки витрат. Визначення функції витрат. Методи визначення функції витрат, їх сутність і порівняльна характеристика.	Практичне заняття Самостійна робота		Основна література: 1,2,3,4,5,6,7 Додаткова література: 10 Інформаційні ресурси: 1		Згідно з розкладом
П’ятий-шостий тиждень (4 год.)	**Тема 3. Методи обліку і калькулювання витрат** 1. Склад витрат виробництва та їх облік. 2. Суть собівартості та завдання калькулювання собівартості продукції. 3. Види собівартості. 4. Класифікація методів обліку витрат на виробництво.	Лекція	Презентація, навчально-методичні матеріали	Основна література: 1,2,3,4,5,6,7 Додаткова література: 9,10,11 Інформаційні ресурси: 1	Підготовка до аудиторних занять (опрацювання лекційного матеріалу; вивчення питань, що передбачені для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до практичних занять; підготовка до опитування та інших форм поточного контролю), 9 год.	Згідно з розкладом
Шостий тиждень (2 год.)	**Тема 3. Методи обліку і калькулювання витрат** Загальна характеристика виробничих витрат. Характеристика загальновиробничих витрат, їх облік та розподіл. Облік і оцінка фактичної собівартості незавершеного виробництва та	Практичне заняття Самостійна робота		Основна література: 1,2,3,4,5,6,7 Додаткова література: 9,10,11		Згідно з розкладом

	готової продукції. Суть собівартості та завдання калькулювання собівартості продукції. Об'єкти обліку та об'єкти калькулювання. Види собівартості. Розподіл непрямих витрат. Класифікація методів обліку витрат на виробництво. Особливості обліку і розподілу витрат у допоміжних виробництвах, підрозділах. Види калькуляцій.			Інформаційні ресурси: 1		
Сьомий-восьмий тиждень (4 год.)	**Тема 4. Облік і калькулювання за повними витратами** 1. Особливості системи обліку та калькулювання собівартості продукції за повними витратами. 2. Позамовний метод обліку витрат і калькулювання собівартості продукції. 3. Попроцесний метод обліку витрат і калькулювання собівартості продукції. 4. Попередільний метод обліку витрат і калькулювання собівартості продукції. 5. Суть калькулювання собівартості продукції за видами діяльності (АВС-метод, пооопераційний метод калькулювання).	Лекція	Презентація, навчально-методичні матеріали	Основна література: 1,2,3,4,5,6,7 Інформаційні ресурси: 1	Підготовка до аудиторних занять (опрацювання лекційного матеріалу; вивчення питань, що передбачені для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до практичних занять; підготовка до опитування та інших форм поточного контролю), 9 год.	Згідно з розкладом
Восьмий тиждень (2 год.)	**Тема 4. Облік і калькулювання за повними витратами** Особливості системи обліку та калькулювання собівартості продукції за повними витратами. Позамовний метод обліку витрат і калькулювання собівартості продукції. Попроцесний метод обліку витрат і калькулювання собівартості продукції. Попередільний метод обліку витрат і калькулювання собівартості продукції. Суть калькулювання собівартості продукції за видами діяльності (АВС-метод, пооопераційний метод калькулювання). Зведений облік витрат	Практичне заняття Самостійна робота		Основна література: 1,2,3,4,5,6,7 Додаткова література: 9,11 Інформаційні ресурси: 1		Згідно з розкладом

	на виробництво і складання звітної калькуляції собівартості продукції (робіт, послуг). Необхідність і можливість переходу від обліку і калькулювання повної собівартості продукції до обліку і калькулювання неповної собівартості.					
Дев'ятий-десятий тиждень (4 год.)	**Тема 5. Облік і калькулювання за змінними витратами. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами** 1. Особливості системи обліку та калькулювання за змінними (неповними) витратами. Порядок формування собівартості за методом «директ-костинг». 2. Організація нормативного методу обліку витрат і калькулювання собівартості продукції. 3. Система «стандарт-кост» – особливості обліку витрат і калькулювання собівартості та переваги їх використання. 4. Аналіз відхилень від нормативів та їх впливу на прибуток.	Лекція	Презентація, навчально-методичні матеріали	Основна література: 1,2,3,4,5,6,7 Інформаційні ресурси: 1	Підготовка до аудиторних занять (опрацювання лекційного матеріалу; вивчення питань, що передбачені для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до практичних занять; підготовка до опитування та інших форм поточного контролю), 9 год.	Згідно з розкладом
Десятий тиждень (2 год.)	**Тема 5. Облік і калькулювання за змінними витратами. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами** Особливості системи обліку та калькулювання за змінними (неповними) витратами. Порядок формування собівартості за методом «директ-костинг». Значення системи обліку та калькулювання собівартості продукції за нормативними витратами. Організація нормативного методу обліку витрат і калькулювання собівартості продукції. Методи виявлення відхилень від норм матеріальних витрат. Система «стандарт-кост» – особливості обліку витрат і калькулювання собівартості та переваги їх використання. Аналіз відхилень від	Практичне заняття Самостійна робота		Основна література: 1,2,3,4,5,6,7 Додаткова література: 9,11 Інформаційні ресурси: 1		Згідно з розкладом

	нормативів та їх впливу на прибуток. Порівняльна характеристика вітчизняного нормативного методу і зарубіжного стандарт-косту.					
Одинадця-тий-дванад-цятий тиждень (4 год.)	**Тема 6. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку** 1. Суть аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток» та його моделі. 2. Визначення точки беззбитковості. Методи аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток». 3. Поріг рентабельності та маржинальний запас міцності. 4. Застосування методу «витрати – обсяг – прибуток» для визначення бажаного рівня обсягу реалізації і прибутку.	Лекція	Презентація, навчально-методичні матеріали	Основна література: 1,2,4,5,6,7 Інформаційні ресурси: 1	Підготовка до аудиторних занять (опрацювання лекційного матеріалу; вивчення питань, що передбачені для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до практичних занять; підготовка до опитування та інших форм поточного контролю), 9 год.	Згідно з розкладом
Дванад-цятий тиждень (2 год.)	**Тема 6. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку** Суть аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток». Визначення точки беззбитковості. Методи аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток». Поріг рентабельності та маржинальний запас міцності. Застосування методу «витрати – обсяг – прибуток» для визначення бажаного рівня обсягу реалізації і прибутку. Припущення, які властиві моделі взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток». Операційний леверидж та його використання в оцінюванні підприємницького ризику. Застосування CVP-аналізу в умовах багатопродуктового виробництва.	Практичне заняття Самостійна робота		Основна література: 1,2,4,5,6,7 Інформаційні ресурси: 1		Згідно з розкладом
Тринадця-тий-чотирнад-	**Тема 7. Бюджетування і контроль** 1. Сутність бюджетування і види бюджетів (кошторисів), що складаються на підприємстві.	Лекція	Презентація, навчально-методичні матеріали	Основна література: 1,2,3,4,5,6,7 Додаткова	Підготовка до аудиторних занять (опрацювання лекційного матеріалу; вивчення питань, що	Згідно з розкладом

цятий тиждень (4 год.)	2. Порядок складання та взаємоузгодження бюджетів. 3. Контроль за виконанням бюджетів та аналіз відхилень. 4. Управління бюджетуванням і використання результатів бюджетного контролю для прийняття управлінських рішень.			література: 14 Інформаційні ресурси: 1	передбачені для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до практичних занять; підготовка до опитування та інших форм поточного контролю), 9 год.	
Чотирнад-цятий тиждень (2 год.)	**Тема 7. Бюджетування і контроль** Сутність бюджетування і види бюджетів (кошторисів), що складаються на підприємстві. Порядок складання та взаємоузгодження бюджетів. Контроль за виконанням бюджетів та аналіз відхилень. Управління бюджетуванням і використання результатів бюджетного контролю для прийняття управлінських рішень.. Гнучке бюджетування та сценарне планування в умовах неизначеності. Проблеми впровадження бюджетування та напрями його вдосконалення.бюджетуванням. Цифровізація та автоматизація процесу бюджетування.	Практичне заняття Самостійна робота		Основна література: 1,2,3,4,5,6,7 Додаткова література: 14 Інформаційні ресурси: 1		Згідно з розкладом
Пятнадця-тий-шістнад-цятий тиждень (4 год.)	**Тема 8. Облік і контроль за центрами відповідальності та внутрішня звітність** 1. Облік і контроль витрат і доходів за центрами відповідальності. 2. Внутрішня управлінська звітність та сучасні інформаційні потреби менеджменту. ESG-аспекти управлінського обліку. 3. Трансфертне ціноутворення.	Лекція	Презентація, навчально-методичні матеріали	Основна література: 1,2,3,4,5,6,7 Додаткова література: 12,13,17 Інформаційні ресурси: 1	Підготовка до аудиторних занять (опрацювання лекційного матеріалу; вивчення питань, що передбачені для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до практичних занять; підготовка до опитування та інших форм поточного контролю), 9 год.	Згідно з розкладом
Шістнад-цятий тиждень (2 год.)	**Тема 8. Облік і контроль за центрами відповідальності та внутрішня звітність** Центри відповідальності та об'єктивна необхідність децентралізації управління. Облік і контроль витрат і доходів за центрами відповідальності. Типи центрів	Практичне заняття Самостійна робота		Основна література: 1,2,3,4,5,6,7 Додаткова література: 12,13,17		Згідно з розкладом

	відповідальності. Внутрішня управлінська звітність та сучасні інформаційні потреби менеджменту. ESG-аспекти управлінського обліку. Трансфертне ціноутворення.			Інформаційні ресурси: 1		

© Пилипенко С.М., 2026 р.
Львівський національний університет імені Івана Франка